

Szanowni Państwo,

W imieniu Green REV Institute, operatora i inicjatora największej koalicji rzeczniczej dla transformacji systemu żywności: Future Food 4 Climate, chciałabym przedstawić stanowisko Green REV Institute w sprawie unijnej walki z antybiotykoopornością i wezwać Komisję Europejską do jak najszybszego przyjęcia aktów wykonawczych, z odpowiednio skróconymi okresami przejściowymi oraz rozszerzeniem katalogu środków objętych legislacją.

Komisja Europejska i Wspólnota określiły kierunek zmian dot. sprawiedliwej transformacji, w tym w szczególności sprawiedliwej transformacji systemu żywności w ramach Europejskiego Zielonego Ładu oraz strategii Od pola do stołu. Z niecierpliwością oczekujemy także legislacji w ramach zrównoważonego systemu żywnościowego (Sustainable Food System Law). Jednak ambicje i strategie nie są wystarczające, jeśli nie są kompleksowo wspierane przez akty wykonawcze. Antybiotykooporność to kolejny, po spadku bioróżnorodności, zagrożeniu dla wykorzystania gruntów, zasobów wodnych, zanieczyszczeniu powietrza, chorobach cywilizacyjnych, ubóstwie żywnościowym, kosztach dla lokalnych społeczności, migracjach klimatycznych, deforestacji - koszt związany z produkcją żywności zwierzęcej. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) alarmuje, że w samym 2019 roku z powodu odporności na produkty przeciwnowotworowe zmarło 1,27 mln osób. Naukowcy czynią szacunki, że do 2050 r. antybiotykooporność może przyczynić się do śmierci 10 mln ludzi. Sama Polska zajmuje 4. miejsce w Unii Europejskiej pod względem ilości antybiotyków podawanych zwierzętom tzw. hodowlanym. W 2018 roku trafiło do nich niemal 800 ton antybiotyków, a ta ilość rośnie z każdym kolejnym rokiem. Dobry przykład stanowi sytuacja z października 2021 roku, gdy w polskim mięsie, eksportowanym do Czech, odkryto przekroczone 60-krotnie normy antybiotyków. O zagrożeniu spowodowanym produkcją zwierzęcą dla zdrowia osób konsumenckich mówił także raport Najwyższej Izby Kontroli dot. kontroli systemu bezpieczeństwa żywności. Intensyfikacja "produkcji" zwierzęcej powoduje, że zwierzęta tzw.

hodowlane otrzymują coraz więcej leków, a osoby konsumenckie są narażone na poważne konsekwencje zdrowotne, o których nie informują etykiety na żywności.

Pomimo alarmujących danych, badań naukowych i wzrastającej świadomości decydentów osoby konsumenckie są stale narażone na spożywanie żywności, która szkodzi. Badanie *Global trends in antimicrobial resistance in animals in low- and middle-income countries (2019)* wskazało, że "Portfolio środków przeciwdrobnoustrojowych stosowanych w hodowli zwierząt przeznaczonych na żywność szybko się wyczerpuje, co ma istotne konsekwencje dla zdrowia zwierząt (...) i potencjalnie dla zdrowia ludzi. Regiony o najwyższym poziomie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe powinny podjąć natychmiastowe działania w celu zachowania skuteczności środków przeciwdrobnoustrojowych, które są niezbędne w medycynie ludzkiej, poprzez ograniczenie ich stosowania w produkcji zwierzęcej." Komisja Europejska musi podjąć pilne działania, żeby efektywnie przeciwdziałać antybiotykooporności. Oznacza to szybkie przyjęcie odpowiednich przepisów wykonawczych i włączenie do listy środków wszystkich typów antybiotyków. Jest to niezbędne dla budowania zrównoważonego systemu żywnościowego, ograniczania ryzyk związanych z pandemiemi oraz narażaniem zdrowia publicznego. Komisja powinna także natychmiast rozpocząć działania zwiększające transparentność systemu żywności dla osób konsumenckich. Oznakowanie żywności powinno wskazywać na ryzyka związane z jej spożywaniem, w tym na wykorzystanie antybiotyków i wszystkich środków medycznych w produkcji.

Green REV Institute